

Indstilling af Skoledirektionen, der træffer Afgørelse med Hensyn til, om en Lærer maa have privat Arbejde eller ikke, og jeg vil i øvrigt henstille til Ministeren, at han i saa ringe Grad som muligt benytter Skoledirektionen som Gennemgangsled, naar han henvender sig til det kommunale Skolevæsen. — Ja, den højtærede Minister ler; maa jeg nævne et Tilfælde. Den Gang den spanske Syge grasserede meget stærkt, udsendte den højtærede Minister et Cirkulære til Landets Skoledirektioner og paalagde dem at føre Tilsyn med Skolerne for det Tilfælde, at den spanske Syge skulde optræde som Epidemi i Byerne, og sørge for, at Kommunerne da greb ind. Der blev en saadan Epidemi i en By, jeg kender ret godt, og den greb saa stærkt om sig, at Skolekommissionen mente sig forpligtet til at tage Affære og søgte at komme i Forbindelse med Skoledirektionen. Men det var aldeles umuligt. Skoledirektionen ferierede og tog intet Hensyn til den spanske Syge, og hvis Skolekommissionen havde fulgt Ministeriets Cirkulære, maatte den have ladet Skolen fortsætte, indtil hvert eneste Barn havde ligget sygt. Vi satte os ud over Ministerens Cirkulære og greb selv ind, og jeg maa naturligvis sige, at Ministeren aldrig har givet os nogen Irettesættelse derfor; det skal jeg dog sige til hans Ros. Men Skoledirektionen vaagnede ikke op, før vi senere meddelte den, at nu mente vi, at Skolen kunde begynde igen. Jeg tror, det havde været mere formaalstjenligt, om den højtærede Minister den Gang havde henvendt sig til Skolekommissionerne, og jeg vil, som sagt, henstille til den højtærede Minister, at han fremtidig i saa stor Udstrækning, som det er muligt, gaar udenom Skoledirektionerne og henvender sig direkte til de lokale Skolemyndigheder.

Jeg skal slutte med at gentage, at jeg finder, Staten bør betale hele Merudgiften til Lærerlønningerne, og at vi saa bliver staaende ved det, indtil den store Skolekommission er færdig med sit Arbejde. Naar vi naar den Tid, haaber jeg, det skal lykkes at samle Enighed om et Forslag, hvorefter Staten bærer alle Udgifterne til Lærerlønningerne; Kommunerne vil faa store Udgifter nok til Bygninger, Materiel, Vedligeholdelse, Opvarmning o. s. v. Jeg henstiller endnu en Gang til det ærede Udvalg, som maatte blive nedsat om denne Sag, at tage dette Spørgsmaal op til Overvejelse.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Jeg er egentlig ikke uenig med den sidste ærede Taler, hvad angaar Spørgsmaalet om Skoledirektionerne. Jeg sagde

netop, at jeg haabede, at det var den Institution, man vilde af med eller vilde forandre, naar den store Skolekommission var færdig med sit Forslag. Jeg kan altsaa for saa vidt tiltræde det ærede Medlems Stilling overfor Skoledirektionerne. (*H. P. Hansen:* Ogsaa for denne Lov?). Ja, ogsaa for denne Lov, fordi jeg haaber, at Skoledirektionerne forsvinder ogsaa her, og saa snart de forsvinder, faar vi en meget bedre Institution.

Naar det ærede Medlem mener, at Byraadene burde sættes i Stedet, saa forstaar jeg det godt, da han jo er Borgmester og Byraadsformand, men Byraadet vilde dog kun komme til at faa med den økonomiske Side af Spørgsmaalene at gøre, for de pædagogiske Spørgsmaals Vedkommende maa man have en anden Institution. Det tror jeg ogsaa, at den store Skolekommission vil ønske; den vil ønske et pædagogisk Tilsyn, ikke den nuværende Skoledirektion, heller ikke den nuværende Skolekommission, men et virkelig pædagogiskkyndigt Tilsyn for den egentlige Skoleundervisning. At Ministeriet, naar det udsender Cirkulærer, maa sende disse til Skoledirektionerne, er ikke blot gammel Praksis; men jeg tror ogsaa, det er lovmedholdeligt. Man er nødt til, naar man nu en Gang ifølge Loven har disse Tilsynsmyndigheder, at lade Sagerne gaa igennem dem, saaledes at den øverste Tilsynsmyndighed ved, hvad der er gaaet videre til de underste Myndigheder. Det gaar selvfølgelig ikke an at skrive til Skolekommissionerne udenom Skoledirektionerne. Havde jeg gjort det, vilde jeg have afsat Skoledirektionerne, og det har jeg ikke Lov til, før der er vedtaget en Lov i saa Henseende af Rigsdagen. Men jeg har intet imod og vil gerne være med til, hvis det ærede Medlem indbringer Forslag derom, at dette sker; men jeg vil dog henstille, at det faar Lov til at vente, indtil den store Skolekommission er færdig med sit Arbejde.

Jeg maa maaske sige med det samme til det ærede Medlem for Bornholms anden Valgkreds (Kofod), at naar han sagde, at der ikke var sket noget principielt nyt, saa er jeg ikke enig med ham deri. Det var nemlig et Slags Princip i gamle Dage, at man lod Kommunerne betale Grundlønnen, medens Staten betalte alle Tillægene, det er da en Principforandring, naar man i denne Lønningslov deler Grundlønnen mellem Staten og Kommunerne. Hvis man havde ladet Kommunerne betale Grundlønnen og havde sagt, at Staten betaler Alderstillaegene og Kon-